

POSTANOWIENIE

Dnia 8 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z powództwa A. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
w W.
przeciwko S. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym 8 marca 2023 r. w Izbie Cywilnej w Warszawie,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 14 września 2021 r., sygn. akt VII AGa 79/19,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Strona powodowa A. sp. z o.o. z siedzibą w W. (obecnie: A. sp. z o.o. z siedzibą w W.) wniosła ostatecznie o zasądzenie od S. sp. z o.o. z siedzibą w W. kwoty 229 159,11 zł. z odsetkami ustawowymi z tytułu wynagrodzenia należnego na podstawie umowy z 14 grudnia 2012 r. o współpracy stron w zakresie optymalizacji kosztów składki na ubezpieczenie wypadkowe. Wyrokiem z 30 października 2018 r. Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił powództwo. Apelacja strony powodowej została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 14 września 2021 r. Strona powodowa wniosła skargę kasacyjną, opierając wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania na przyczyni kasacyjnej objętej art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój orzecznictwa i nauki prawa oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolę „przedsądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przyczyn kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej skarżąca Spółka podniosła, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona ze względu na pominięcie przez Sąd Apelacyjny oczywistego nadużycia przez pozwanego prawa podmiotowego w postaci uprawnienia do odrzucenia zaleceń optymalizacyjnych zawartych przez powoda w raporcie z 26 kwietnia 2013 r. w zakresie składki wypadkowej. Oczywistość wynika z faktu, że w momencie składania powodowi przez pozwanego przedmiotowego oświadczenia, pozwany wykorzystał już przedmiotowe zalecenia optymalizacyjne, wdrożył je w całości bez uzyskania na to pisemnej zgody powoda i bez informowania o tym powoda. W szczególności dokonał w dniu 8 maja 2013 r. korekty deklaracji ZUS IWA z 2012 r. i uzyskał dzięki temu w dniu 12 maja 2013 r. określone w raporcie powoda oszczędności w kwocie wskazanej w raporcie. Według skarżącego, objęcie oświadczenia pozwanego z 28 maja 2013 r. o odrzuceniu w całości zaleceń z raportu, sankcją z art. 58 § 2 k.c. jest oczywiste ze względu na sprzeczność z zasadami współżycia społecznego. Podobnie oczywiste jest, zdaniem skarżącego, że takie zachowanie pozwanego nie korzysta z ochrony w świetle art. 5 k.c.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania na przyczynie objętej art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nakłada na skarżącego powinność wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia konkretnych przepisów prawa materialnego lub procesowego, naruszenia dostrzegalnego *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby zagłębiania się w szczegóły sprawy lub dokonywania jej poszerzonej analizy. Należy też przypomnieć, że zgodnie z powszechnie aprobowanym w orzecznictwie i nauce prawa poglądem, o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje *per se* nawet oczywiste naruszenie konkretnego przepisu, lecz jego skutek polegający na wydaniu oczywiście nieprawidłowego orzeczenia, które nie może się ostać (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 r., Nr 13, poz. 230).

Skonfrontowanie argumentacji przedstawionej we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania z motywami wyroku Sądu Apelacyjnego nie potwierdza tezy powoda o ewidentnej wadliwości zaskarżonego orzeczenia. Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, że Sąd drugiej instancji zgodził się ze stanowiskiem powoda, że nie była prawidłowa wykładnia § 5 ust. 5 umowy z 14 grudnia 2012 r. dokonana przez Sąd pierwszej instancji, który przyjął, iż wynikające z tego postanowienia umownego zobowiązanie pozwanego do niepodejmowania, bez pisemnej zgody powoda, samodzielnie lub za pośrednictwem osób trzecich, żadnych czynności mających te same cele i zakresy, co działania objęte umową, nie dotyczyło czynności stanowiących kontynuację podjętych przed zawarciem umowy działań, za które uznano wymienione przez skarżącego czynności w postaci dokonanej dnia 8 maja 2013 r. korekty deklaracji ZUS IWA z 2012 r. dotyczącej H. B. i informację ZUS z 12 maja 2013 r. o wysokości składki. W ocenie Sądu drugiej instancji, nie miało to jednak wpływu na rozstrzygnięcie sprawy, ponieważ zgodnie z treścią § 2 ust. 4 umowy, z chwilą złożenia przez pozwanego oświadczenia o braku akceptacji zaleceń powoda, umowa ulegała rozwiązaniu, zaś pozwanemu nie przysługiwało wynagrodzenie za dotychczas wykonywane czynności. Jak przyjął Sąd, obowiązki pozwanego w takiej sytuacji określone zostały w § 3 ust. 3 umowy, stanowiącym, że w przypadku odmowy wdrożenia zaleceń zawartych w raporcie, pozwany nie mógł korzystać z raportu i przedstawionych w nim zaleceń, a zgodnie z § 3 ust. 4 umowy naruszenie tego zobowiązania rodziło po stronie pozwanego

obowiązek zapłaty kary umownej w wysokości wynagrodzenia powoda, określanego na podstawie kwot oszacowanych w raporcie. W ocenie Sądu Apelacyjnego, powództwo podlegało oddaleniu ponieważ roszczenie o zapłatę kary umownej z tego tytułu stanowiło już przedmiot sporu sądowego i prawomocnego rozstrzygnięcia w tym zakresie (wyrok Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy z 5 kwietnia 2017 r., XVII GC 194/16, wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z 22 listopada 2017 r., XXIII Ga 1422/17 – w postępowaniu tym zasądzone od pozwanego na rzecz powoda kwotę 62 102,74 zł). Natomiast roszczenie powoda o wynagrodzenie było nieuzasadnione, ponieważ skutkiem odrzucenia raportu przez pozwanego było rozwiązanie umowy, a w takiej sytuacji powodowi zgodnie z umową nie przysługiwało wynagrodzenie za dotychczas wykonane czynności.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, skarżący wskazał, że oczywiście wadliwe było nieprzyjęcie przez Sąd Apelacyjny, że oświadczenie o odrzuceniu zaleceń powoda było nieważne jako sprzeczne z zasadami współżycia społecznego (art. 58 § 2 k.c.), podczas gdy odrzucenie zaleceń uniemożliwiło powodowi osiągnięcie społeczno-gospodarczego celu umowy w sytuacji, gdy pozwany już swój cel osiągnął, skoro zalecenia wdrożył. Przedstawiona w tym zakresie argumentacja pozostaje w oderwaniu od ustaleń faktycznych poczynionych przez Sądy *meriti*, którymi Sąd Najwyższy jest związany w postępowaniu kasacyjnym (art. 398³ § 3 i 398¹³ § 2 k.p.c.). Wbrew twierdzeniom skarżącego, z ustaleń tych nie wynika, aby doszło do instrumentalnego wykorzystania przez pozwanego uprawnienia do odrzucenia zaleceń powoda w sytuacji, gdy już je wdrożył.

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji.

